

חורחה לואיס בורחס

רגנרוק'

בחלומות (כותב קולרידג') התמונות משקפות את הרגשות שאנו חושבים שהן מעוררות; איננו מרגישים אימה משום שספינקס מוחץ אותנו, אנחנו חולמים על ספינקס כדי להסביר את האימה שאנו מרגישים. אם כך הדבר, כיצד יוכל תיאור פשוט של צורות החלום מאמש לבטא את התדהמה, את ההתעלות, את הבהלה, את האיום ואת השמחה שטוו אותו? אף על פי כן, אנסה לתאר אותו; אולי העובדה שהכיל סצנה אחת בלבד תבטל או תרכך את הקושי הבסיסי.

המקום היה הפקולטה לפילוסופיה ולספרות; השעה, לפנות ערב. הכל (כאופייני לחלומות) היה מעט שונה; הדברים נראו מוגדלים קמעה. בחרנו את ההנהלה; אני שוחחתי עם פֶּדְרוֹ אַנְרִיקֶס אֹרְנֵיָה, שבערות היה מת זה שנים רבות. שאון של תהלוכה או של תזמורת החריד אותנו פתאום. זעקות אדם וחיות עלו מן העולם התחתון. קול אחד צעק: "הנה הם באים!" ואחר כך: "האלים! האלים!" ארבע או חמש דמויות יצאו מתוך ההמון ועלו לבימה באולם הגדול. כולנו מחאנו כפיים בבכי; אלה היו האלים ששבו מקץ גלות בת מאות שנים. נאדרים על הבמה, בראש מוטה לאחור וחזה מובלט לפנים, הם קיבלו את הערצתנו בגאיון. אחד מהם אחז בענף, שהתאים, בלי ספק, לבוטניקה הפשוטה של החלומות. אחר, בתנועה רחבה, הניף יד שהיתה טופר של חיה. אחד מפניו של יאנוס הביט בחשדנות במקורו המעוקל של תות. אולי בשל ההתרגשות שעוררו בו תשואותינו, אחד מהם, איני זוכר מי, פצח בקרקור ניצחון, צורם להדהים, ספק גרגור ספק שריקה. מרגע זה והלאה השתנו פני הדברים.

הכל התחיל בשל החשד (המוגזם, אולי) שהאלים אינם יודעים לדבר. דורות של חיי מנוסה ושפיכות דמים דילדלו את אנושיותם. סהר האסלאם והצלב של רומי לא ידעו רחם עם הפליטים הללו. מצחים נמוכים מאוד, שיניים צהובות,

1 | רגנרוק – במיתולוגיה הנורדית: הקרב של אחרית הימים בין האלים ובעלי בריתם ובין ענקים ומפלצות. פירוש המלה: "אובדן האלים", או "דמדומי האלים"

שפמים דלילים של מולאטים או של סינים ושפתיים בהמיות הסגירו את ניוונו של גזע האולימפוס. בגדיהם לא העידו על עוני צנוע והגון אלא על המותרות הפליליות של בתי ההימורים ובתי הזונות בעולם התחתון. בדש אחד הבגדים דימם פרח ציפורן. מאחורי מקטורן הדוק נרמזה בליטת פגיון. בבת אחת הרגשנו שהם מהמרים על הקלף האחרון שלהם, שהם ערמומיים, בורים ואכזריים כמו חיות טרף זקנות ושאם ניכנע לפחד או לחמלה, הם יכחירו אותנו. שלפנו את האקדחים הכבדים (פתאום היו אקדחים בחלום) ובעליצות הרגנו את האלים.

מספרדית טל ניצן